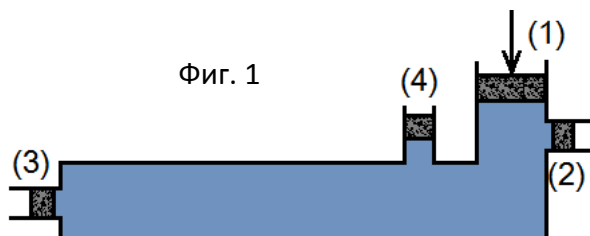

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
НАЦИОНАЛНА ОЛИМПИАДА ПО ФИЗИКА
5 – 6 март 2016 г., Ловеч
Тема за 7. клас

Задача 1. Разни разнообразни *Трите части на задачата са независими!*

Част 1.

На **Фиг. 1** е показана хидравлична помпа. Буталата (2), (3) и (4) имат еднаква площ. Натискаме бутало (1) с постоянна сила. Сравнете качествено скоростите, с които ще се движат буталата (2), (3) и (4). Обосновете се. Гравитационните ефекти се пренебрегват. **(3 точки)**

Част 2.

Храбрият оловен войник от приказката на Андерсен всъщност е направен от сплав на два метала – олово и калай – в произволна пропорция. Майстор на играчки иска да направи кука фигурка, която да може да плава във вода. Възможно ли е да изработи играчката от сплав на олово и калай, така че кукината да не заема повече от 85% от обема на фигурката? Плътността на водата е $\rho_{\text{вода}} = 1000 \text{ kg/m}^3$, плътността на калая $\rho_{\text{калай}} = 7000 \text{ kg/m}^3$, а плътността на оловото $\rho_{\text{олово}}$ е по-голяма от тази на калая. **(4 точки)**

Част 3.

Каубой язди близо до движещ се влак. Той забелязал, че когато конят галопира по посока на движението на влака, за дадено време край него минават 7 вагона. Когато конят галопира в посока, обратна на движението на влака, за същото време край него минават 11 вагона. Колко пъти скоростта на влака е по-голяма от скоростта на каубоя? **(3 точки)**

Забележка: *Влакът се движи по-бързо от каубоя.*

Задача 2. Да светнеш като крушка

Финиъс искал да направи светеща картичка за рождения ден на Изабела. Той имал електрическа крушка, върху която имало единствено надпис 10 W, и две батерии – една от 4 V и една от 9 V. Финиъс свързал крушката с първата батерия, но лампичката светела прекалено слабо. Тъкмо щял да я свърже към втората батерия, когато брат му Фърб му казал, че така крушката ще изгори и му предложил да използва по-мощната батерия, но само като свърже подходящо избран резистор към веригата.

а) Начертайте схема на веригата, която трябва да използва Финиъс. Последователно или успоредно на крушката трябва да свърже резистора? Обосновете се. **(2 точки)**

б) Съпротивлението на крушката не е известно, но Финиъс съобразил в какъв интервал от стойности може да се намира то. Намерете този интервал. **(3 точки)**

в) Финиъс намерил резистор със съпротивление $R_0 = 1,4 \Omega$, който свързал към веригата, така че лампичката да свети с максималната си мощност без да изгори. Намерете съпротивлението $R_{\text{лампа}}$ на крушката, ако мощността, отделена в резистора е $P_0 = 2,8 \text{ W}$. **(2 точки)**

г) Точно преди да сглоби картичката Финиъс изгубил резистора, но намерил втора крушка еднаква с тази, която вече имал. По какъв начин (последователно или успоредно) и към коя батерия трябва да свърже крушките, така че картичката да свети възможно по-силно? **(3 точки)**

Забележка: *Приемете, че ако в крушката се отдели мощност повече от 10 W, то тя ще изгори.*

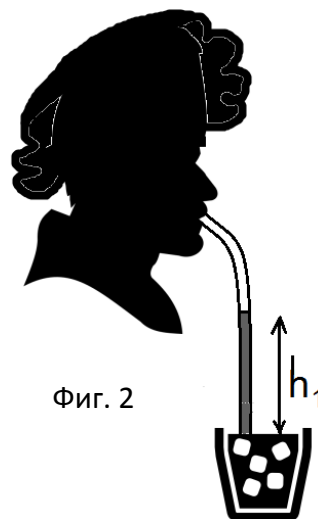
Задача 3. Сламката на Гаргантюа

Великанът Гаргантюа обича да пие сок със сламка. Плътността на сока е 1000 kg/m^3 , земното ускорение е $g = 10 \text{ N/kg}$, а атмосферното налягане е $p_{\text{atm}} = 1 \cdot 10^5 \text{ Pa}$.

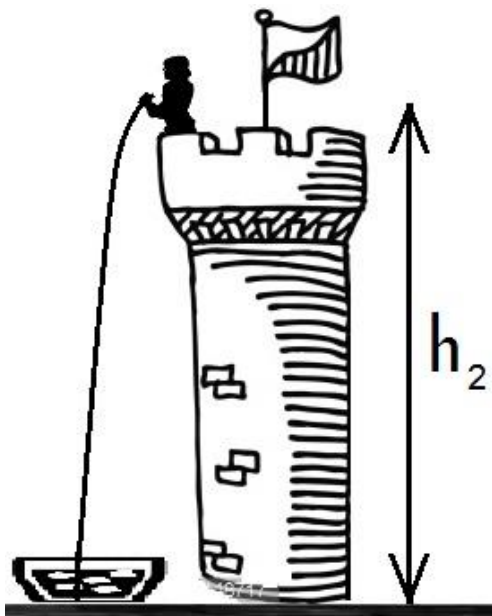
а) Каква е причината течността в сламката да се издига при всмукване? Обяснете накратко. (2 точки)

б) Какво налягане е необходимо да създаде Гаргантюа в устата си, за да се издигне всмукнатият по сламката сок на височина $h_1 = 0,5 \text{ m}$ над нивото на течността в чашата – Фиг. 2? Нагоре или надолу по сламката ще се придвижи сокът, ако налягането в устата на Гаргантюа е по-малко от търсеното? (5 точки)

в) Освен да пие сок, Гаргантюа обичал да гледа залеза от кулата си на височина $h_2 = 15 \text{ m}$. За да съчетае тези занимания, той поставил голямата си чаша на земята, качил се в кулата и потопил дълга сламка в сока – Фиг. 3. Ще успее ли Гаргантюа да пие сок от върха на кулата? Обосновайте се. Каква е максималната височина, от която великанът може да пие с дълга сламка? (3 точки)

Фиг. 2

Фиг. 3